రత్న కుండలాలు

పి. గణపతిశాస్త్రి

“నాయనా! ఉదంకా! నేనొక రాజకార్యంమీద బయలుదేరి వెళ్లుతున్నానుగాని, ఇంటిలో నేను లేనప్పుడు లోపమురాకుండా నీవు జాగ్రత్తగా కనిపెట్టి చూడాలి సుమా!”

అని ప్రయాణ సన్నాహమై బయలుదేరి వెళుతున్న పైలాచార్యుడు శిష్యునితో చెప్పినాడు.

ఉదంకుడుపాధ్యాయుడింటిలో లేడనే లోపమేమీ లేకుండా బహు శ్రద్ధాళువై ఆయన గృహావసరాలన్నీ పరిశీలిస్తూ జాగ్రత్తగా శుశ్రూష చేసినాడు.

మరికొంత కాలానికి ఆచార్యుడాశ్రమానికి తిరిగివచ్చినాడు. శిష్యుని శ్రద్ధాభక్తులకెంతో మురిసిపోయినాడు.

ఉదంకుని విద్యాభ్యాసం ముగియగానే ఆచార్యుడొకనాడుదగ్గిరికిపిలిచి: “ఉదంకా! నీ విద్యాభ్యాసం సమాప్తమైనది. ధర్మం తూచా తప్పకుండా నీవు నాకు శుశ్రూష చేసినావు. నీవింక స్వగృహానికి వెళ్ళవచ్చును. నీకు సమస్త శ్రేయస్సులు సిద్ధించుగాక!” అన్నాడు.

ఉదంకుడీ మాటలకెంతో సంతోషించి, “ఆచార్యా! తమ అభీప్సితమేదైనా నెరవేర్చి మరీ స్వగృహానికి తిరిగి వెళ్లాలని అనుకుంటున్నాను. తమ అభీష్టం ఆనతీయవలసింది.” అని అనేక విధాలుగా ప్రాధేయపడ్డాడు.

దానిమీద పైలుడు: “నాయనా! నీవన్ననేక విధాలుగా నిర్బంధిస్తున్నావు. సరే! గురుపత్నిదగ్గిరికివెళ్లి ఆమె కేదైనా కోరిక ఉన్నట్టయితే అది నెరవేర్చి స్వగృహానికి తిరిగి వెళ్లిపో!” అని బదులు చెప్పాడు.

ఉదంకుడుపాధ్యాయ పత్ని సన్నిధికి వెళ్లి ఆమెతో ఇలాగ విన్నవించినాడు:

“అమ్మా! ఉపాధ్యాయులు స్వగృహానికి మరలిపోవడానికి నాకు అనుమతి దయచేసినారు. ఏదైనా మీ అభీప్సితం ఉంటే అది నెరవేర్చి, ఆ విధంగా ఆచార్యుని ఋణం తీర్చుకుని మరీ వెళ్ళిపోదామని సంకల్పించినాను. ఇందుచేత మీ కోరిక ఏదైనావుంటే ఆనతీయవలసింది”

ఆ మాటపై పైలపత్ని అతనితో ఇలాగ చెప్పినది:

“నేటికి నాలుగవ రోజున నేనొక పుణ్యవ్రతం చెయ్యాలని సంకల్పించినాను. ఆనాడు పౌష్యమహారాజు భార్య పెట్టుకునే రత్నకుండలాలు ధరించి, బ్రాహ్మణ సమారాధన చెయ్యాలని నా సంకల్పం. పౌష్యునిదగ్గిరికి వెళ్ళి ఆయనభార్య రత్నకుండలాలడిగి తీసుకురావలసినది. ఈ ప్రయత్నంలో నీకు సమస్త శ్రేయస్సులు సమకూరుగాక!”

ఉదంకుడు ‘సరే’ అని ఆమెదగ్గిర సెలవు తీసుకొని పౌష్యుని పట్టణానికి బయలుదేరినాడు.

మార్గంలో అతనికొక గొప్ప వృషభంపై కూర్చున్న మహాపురుషుడొకడు ప్రత్యక్షమైనాడు. ఆ మహాపురుషుడుదంకునితో ‘నీవీవృషభం గోమయం కొంచెం భక్షించవలసినది’ అని ఆజ్ఞాపించినాడు.

దీనికి ఉదంకుడు సుతరాము ఇష్టపడలేదు.

“ఉదంకా! నీవెంతమాత్రము సందేహించనవసరం లేదు. మీ ఆచార్యుడే ఒకప్పుడీ గోమయం కొంచెం లోపలికి పుచ్చుకొన్నాడే” అన్నాడా మహాపురుషుడు.

ఉదంకుడు దానికంగీకరించి, ఆ వృషభం గోమయము, గోమూత్రము కొంచెం లోపలికి పుచ్చుకొని, తిరిగి పౌష్య

‘బ్రోంకైటిస్ మూలంగా
నా శ్వాసకోశాలలో
మంట పుట్టింది’

కాని పెప్స
శ్వాసబాధను, మంటను వెంటనే
నివారించినవి

పెప్స బిళ్లలు గొంతు, రొమ్ము బాధలకు, నివారకాలైన ఔషధాలు కలవి, మీరు పెప్సను చప్పరించునపుడు ఈ ఔషధాలు ఆవిరి అయి, మీ శ్వాసద్వారా గొంతుక, శ్వాసమార్గంగుండా, శ్వాస కోశాలకు పోతుంటాయి. ఇలా అవి సరాసరి మిమ్ము బాధించే భాగాలను చేరుకుంటాయి. అందుకే పెప్స అంతశక్తివంతమై, జగద్విఖ్యాతి గాంచినవి. పెప్స దగ్గులను అణచివేస్తాయి, గొంతు పుండు బాధను ఉపశమింపజేస్తాయి, కఫమును కోసివేసి, శ్వాసబాధను పోగొట్టుతాయి. ఇన్ఫ్లుయెంజా, బ్రోంకైటిస్ చికిత్సకు ఇవి అమోఘమైనవి.

PEPS

పెప్స గొంతు, రొమ్ము బిళ్లలు
మందుదుకాణాలన్నిటియందు లభిస్తాయి.

మద్రాసు సోల్ ఏజంటు: మెసర్సు దాదా & కో., పార్కుటౌన్, మద్రాసు-3.

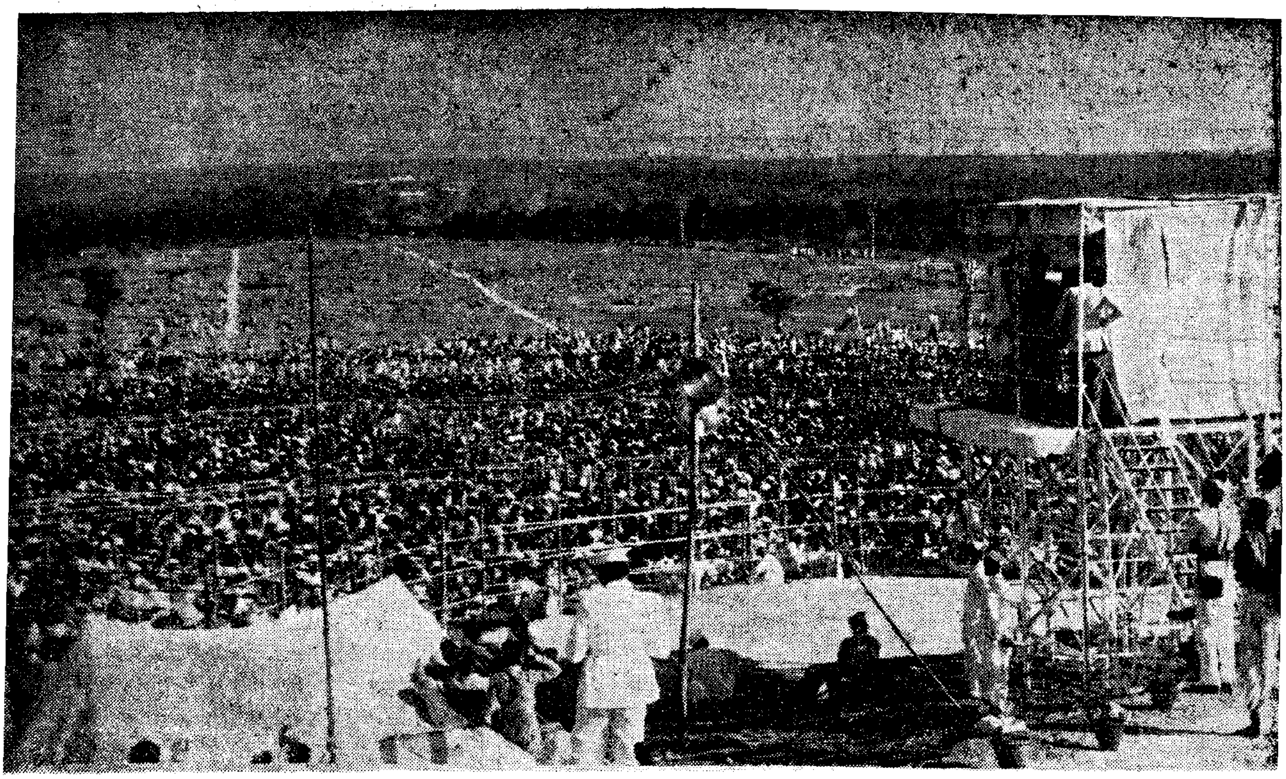

‘నాగార్జున సాగర్’వద్ద జరిగిన బహిరంగ సభాదృశ్యం.

★ రత్నకుండలాలు ★

మహారాజు పట్టణానికి ప్రయాణమైనాడు.

పిమ్మట పౌష్యుని దర్శనం చేసుకొని, అతన్ననేక విధాలుగా ఆశీర్వదించి "మహారాజా! నేనొక కార్యార్థినై తమ సందర్శనానికి వచ్చినాను." అన్నాడు.

"నేను పౌష్యుడనుగదా! నన్ను మీరేమైనా అర్థించవచ్చునే!" అన్నాడు పౌష్యుడు.

"గురు కార్యార్థినై మహారాజ్ఞి ధరించే మాణిక్య కుండలాలకోసం మీ సన్నిధికి వచ్చినాను. అవి నాకిప్పించవలసింది."

"మహారాణి అంతఃపురంలో ఉన్నది. ఆమె నడిగి ఆ కుండలాలు తీసుకోవచ్చును."

ఉదంకు డటుపిమ్మట అంతఃపురము లోనికి వెళ్ళినాడు. కాని ఎంత వెదికినా అతని కక్కడ ఆ రాణి కనిపించనేలేదు.

ఉదంకుడు తిరిగి వచ్చి పౌష్యునితో "మహారాజా! అనృతమాడి నన్నీవిధంగా వంచించడం మీకు న్యాయంకాదు. మహారాణి అంతఃపురంలో ఎక్కడా కనిపించనేలేదు." అన్నాడు.

పౌష్యుడిలా బదులు చెప్పినాడు: "కాదు! ఆమె అంతఃపురంలోనే ఉన్నది. నీవేమైనా కారణంవల్ల మైలపడిపోయినావేమో! బాగా జ్ఞాకపంచేసుకో! ఆమె మహాపతివ్రత. మైలపడిపోయినవారుగాని, అపరిశుద్ధులుగాని ఆమెను సందర్శించలేరు."

"అవును! నేనొక అశుచి పదార్థం లోపలికి పుచ్చుకుని ఆచమించడం మానివేసినాను."

"అయితే పరిశుద్ధుడవై తిరిగీ ఆమె దర్శనానికి వెళ్ళిపో!"

ఉదంకుడు వెంటనే తూర్పుదిక్కుగా తిరిగి కాళ్లుచేతులు శుభ్రంగా కడుక్కొని, హృదయంలోకి వెళ్ళేవరకు పరిశుద్ధోదకం ఆచమించి శుచియై అంతఃపురంలోనికి వెళ్ళినాడు! వెళ్ళగానే అతనికి మహారాజ్ఞి ప్రత్యక్షమైనది!

ఆమె ఉదంకుని చూడగానే లేచి నిలుచుని అభివాదంచేసి "సుస్వాగతం! తమ కేమి కావలెనో తెలియచెయ్యవలసింది." అన్నది.

"గురుకార్యార్థినై మీరు ధరించిన కుండలాలర్థించడం కోసం వచ్చినాను." ఆమె 'సత్పాత్రం దొరికిందిగదా!' అని చాలా సంతోషించి చెవులనున్న కుండలాలు రెండు తీసి అతనిచేతిలో ఉంచి "నాగరాజు తక్షకుడీ కుండలాలకోసం చాలా తాపత్రయపడుతున్నాడు. ఇవి బహు భద్రంగా సంరక్షించుకోవలసినది....ఉదంకా! ఇవి జాగ్రత్తగా తీసుకు వెళ్ళవలెను సుమా!" అన్నది.

అనంతరం ఉదంకు డంతఃపురాన్నించి మహారాజుసన్నిధికి వచ్చి తన ఆనందం అంతా ఆయనకు తెలియజేసినాడు.

పౌష్యుడతనితో "మహాత్మా! నీవంటి సత్పాత్రం చిరకాలానికిగాని లభించనేరదు. నీవు సుగుణాల కొలవాలమైన అతిథివి. నేను శ్రాద్ధవిధి ఆచరించాలని సంకల్పించినాను. నా కోరిక నెరవేర్చాలని కోరుతున్నాను." అన్నాడు.

"నేను శీఘ్రంగా తిరిగి వచ్చివేస్తున్నానని మాట ఇచ్చి ఉన్నాను. కాబట్టి, వండినంత వరకు అయిన వంటకాలతోనే శ్రాద్ధవిధి నడిపించవలసింది!"

పౌష్యుడలాగే అని అంతవరకు అయిన వంటకాలతో అతనికి భోజనం పెట్టినాడు. ఉదంకునికా అన్నంలో తల వెంట్రుకలు కనిపించినవి. అన్నం కూడా బాగా చల్లారిపోయినట్లే ఉన్నది. అతడది గ్రహించి, పౌష్యునితో "నీవు నాకు అశుచిగా ఉన్న అన్నం వడ్డింపజేసినావు. ఈ దోషంవల్ల

"మీ తమ్ముడు ఆ మధ్య ఉద్యోగంకోసం చాలా సతమతమవుతూ వచ్చాడు ఇప్పుడేం చేస్తున్నాడు?"

"ఏం లేదండి. వాడికి ఉద్యోగం దొరికింది."

"నాగార్జునకొండ యాత్ర" —చిత్రకారుడు: ముక్కపాటి కృష్ణమూర్తి

నీవు అంధుడవై పోతావు." అని శపించినాడు.

"దోష మేమీ లేని అన్నాన్ని కేవిధంగా వంకలు దిద్దుతున్నావు! కాబట్టి నీకు సంతానమే కలగకుండు గాక!" అని రాజు తిరిగి ఉదంకునికి శాపం ఇచ్చినాడు. అయితే ఉదంకుడతనికి ఆ అన్నంలో ఉన్న అపభ్రంశాలన్నీ వెంటనే ఎత్తి చూపించినాడు.

తల విరియబోసికొన్న ఒక స్త్రీ ఆ అన్నం వడ్డించినది. అందువల్లనే దానిలో తల వెంట్రుకలు కనిపించినవి. అన్నంకూడా కొంచెం చల్లారినది. రాజది గ్రహించుకొని, "మహాత్మా! నావల్ల అపరాధం జరిగిపోయింది. నన్ను క్షమించవలసినది నాకిచ్చిన శాపం ఉపసంహరించివెయ్యవలెను." అని అనేకవిధాలుగా ప్రాధేయపడినాడు.

ఉదంకుడు: "నేనన్న మాట ఎన్నడూ తప్పిపోదు. నా మాట ప్రకారం నీవు కొంత కాలంవరకు అంధుడవై పోతావు. కాని త్వరలోనే నీకు తిరిగి దృష్టికలుగుతుంది. మరి నాకిచ్చిన శాపంకూడా ఉపసంహరించవలసిందని కోరుతున్నాను."

పౌష్యుడు: శాపం ఉపసంహరించడానికి నాకు శక్తిలేదు. ఇంతవరకున్నా నా కోపం ఉపశమించనేలేదు. నీవీనూక్తి వినలేదా!

'బ్రాహ్మణుని హృదయం కేవలం నవనీతం. అయితే వాక్కులు వాడికత్తులు; క్షత్రియునిలో ఈ రెండు విపరీతములు! అతని వాక్కు నవనీతం; హృదయం పదునైన కరవాలం.' ఇందువల్లనే నా శాపం మళ్లించలేను ఇక నీ దారిని నీవు వెళ్ళవచ్చును."

ఉదంకుడు: "అన్నం అశుచిగానే ఉన్నదని నీవంగీకరించి, నేనిచ్చిన శాపం మళ్లించవలసిందని ప్రాధేయపడ్డావు. అంతకు పూర్వం అన్యాయంగా అన్నం అశుచిగా ఉన్నదని నిందించినావనే కారణంచేత నాకు శాపం ఇచ్చి ఉన్నావు! అన్నంలో దోషం ఉన్నదని నీవే అంగీకరించినావే. ఇందుచేత నీ శాపం నన్ను బాధించనేరదు."

అని చెప్పి ఉదంకుడా కుండలాలు తీసుకొని, అక్కడినించి బయలుదేరినాడు.

అతనికి మార్గంలో ఒక నగ్నక్షపణకుడు కనిపించినాడు. అతని మూర్తి మాటిమాటికి దృశ్యాదృశ్యంగా మారిపోతున్నది.

ఉదంకుడా కుండలాలు రెండు ఒడ్డున పెట్టి ఒక తటాకంలో స్నానం చెయ్యడానికి దిగినాడు.

ఈలోగా ఆ క్షపణకుడు అక్కడికి వచ్చి, ఆ కుండలాలు రెండు చేజిక్కించుకొని, తొందరతొందరగా పరుగెత్తుకు పోయినాడు.

ఉదంకుడది చూచి వెంటనే అతని వెన

రోమియో: మీ టెలిఫోన్ నెంబరు చెప్పండి. అనక మాట్లాడాలి.

జూలియట్: టెలిఫోన్ గైడులో ఉందండి.

రోమియో: అయితే మీ నాన్నగారి పేరు చెప్పండి. అందులో చూసుకుంటాను.

జూలియట్: అది కూడా గైడులోనే ఉందండి.

రూ. 10 **RARE PHOTOS**
అనేక పోజులలో రకరకాల ఫోటోలు 36 అన్నీ కొత్తవి సొమ్ము ముందుగా పంపాలి. వి. పి. వి. లేదు.
VENUS TRADING Co., (A.P.)
Box No. 1693, G P 0, Madras-1.

★ రత్న కుండలాలు ★

"మీ చిన్ననాటి అభీష్టాలు ఏవైనా సిద్ధించాయా?"

"ఒక్కటే తీరింది. చిన్నపుడు మా మేష్టారు నాజుట్టు పట్టుకుని తలగుంజి తన్నేవారు. అప్పుడు, జుట్టు లేకుండా పోవాలని రోజూ కోరుకునేవాణ్ణి."

కాశే పరుగెత్తుకువెళ్లి పట్టుకున్నాడు. శ్రమణకుడా రూపం విడిచివేసి తక్షక రూపంధరించి క్షణంలో అక్కడ ఏర్పడిన భూవివరంలో దూరి నాగలోకంలో ఉన్న తన భవనానికి వెళ్ళిపోయినాడు! ఉదంకుడు కూడా అదే మార్గంలో అతన్ననుసరించి వెళ్ళి క్షణంలో నాగలోకం చేరుకొన్నాడు.

పిమ్మట ఉదంకుడా నాగలోకవాసులైన నాగరాజుల నందరినీ హృదయాలు ద్రవించిపోయేటట్టు వేయివిధాలా స్తుతించినాడు. ఎన్నిప్రకారాల స్తోత్రాలు చేసినా తిరిగి అతనిలా కుండలాలతనికి లభించనేలేదు!

అక్కడ అతనికొక మహా అద్భుతం ప్రత్యక్షమైనది! ఇరువురు స్త్రీలు రెండు మగ్గాలకు దగ్గరగా కూర్చుని అదేపనిగా వస్త్రాలు నేస్తున్నారు. వారు నేసే దారాలు కొన్ని నల్లనివి, కొన్ని తెల్లనివీను. అక్కడనే అతనికొక మహాశ్చర్యకరమైన చక్రం కూడా కనిపించినది. దానికి పన్నెండాకులు! ఆరుగురు కుమారులా చక్రం మెల్లిగా గిరగిర తిప్పుతున్నారు. ఆ కుమారులకు సమీపంలో అశ్వారూఢుడైన పురుషుడొకడున్నాడు. వారంతా అతని నేత్రాలకెంతో మనోజ్ఞంగా కనిపించినారు. ఉదంకుడు వారి నందరినీ వివిధములైన మంత్రాలతో స్తుతించినాడు.

ఆ అశ్వారూఢుడైనపురుషు డతనిస్తోత్రాలకు మిక్కిలి ఆనందించి "నీ స్తోత్రాలతో నాకానందం కలిగింది. నీకేమి కావలెనో కోరుకో!" అన్నాడు.

"ఈ నాగులంతా నాశనమైపోవాలి! ఇదే నాకోరిక!" అన్నాడుదంకుడు.

"ఈ అశ్వం చెవిలో గట్టిగా ఊదితే నీకోరిక నెరవేరగలదు!"

ఉదంకుడా పురుషుడు చెప్పినట్టే చేసినాడు. వెంటనే ఆ అశ్వం ముక్కుపుటాల లోనించి పెద్ద పెద్ద పొగలు, సెగలు అగ్నిజ్వాలలు బయలుదేరినవి. అవి క్షణంలో నాగలోకంఅంతటా అలుముకుపోయాయి.

తక్షకుడా అగ్నిజ్వాలలు అవీ చూచి, గజగజ వణికిపోయి, ఆ కుండలాలు రెండూ తీసుకువచ్చి "నీ కుండలాలు నీవు తీసుకుపోవయ్యా!" అని ఉదంకుని హస్తంలో ఉంచినాడు.

ఉదంకు డవి స్వీకరించి "నేనీ కుండలాలుపాధ్యాయ పత్నికి నాటికే తీసుకుపోవాలే! చాలా దూరం వచ్చివేసినానే! ఎలాగ!" అని ఎన్నో విధాలుగా ఆందోళన పడినాడు.

ఈ విధంగా చింతానిమగ్నుడైన ఉదంకునితో ఆ పురుషుడు "ఉదంకా! నీవేమీ భయపడనక్కరలేదు! ఈ గుర్రంమీద ఎక్కి కూర్చున్నావంటే కనురెప్పపాటులో ఇది నిన్ను స్వగృహానికి తీసుకుపోగలదులే!" అని అభయం ఇచ్చినాడు.

ఉదంకుడా గుర్రం ఎక్కి ఒక్క నిమిషంలో ఉపాధ్యాయుని గృహం చేరుకొన్నాడు.

ఈలోగా పైల పత్ని స్నానంచేసి తల కట్టు ఆరబెట్టుకుంటూ "ఉదంకుడింకా ఆ కుండలాలు తీసుకుని రానేలేదు. అతనికి శాపం ఇవ్వవలెను!" అనుకొంటున్నది.

ఇంతలోనే ఉదంకు డక్కడికి చేరుకొని ఆమెకు పాదాభివందనంచేసి కుండలాలకర్పించినాడు.

ఆమె అతన్నెంతో ఆప్యాయంగా ఆదరించి "వత్సా, ఒక్క క్షణం ఆలస్యం చేసి ఉంటే నేను నిన్నీపాటికి శపించి ఉందును! దానికేమి!—సమయానికి రావడంవల్ల నీవేది కోరుకొన్నా అది వెంటనే నెరవేరాలని వరం ఇస్తున్నాను!" అన్నది.

అనంతరం ఉదంకు డుపాధ్యాయునికి కూడా అభివాదం చేసినాడు. ఆయన ఆప్యాయంగా అతన్ని దగ్గర కూర్చోబెట్టుకొని "అయితే ఏం నాయనా! ఇంతగా ఆలస్యం చేసినావు!" అని ప్రశ్నించినాడు. ఉదంకు డిలా సమాధానం చెప్పినాడు:

"నాగరాజు తక్షకుడు నాకనేకవిధాల విఘ్నాలు కలిగించినాడు. అందువల్ల నాగలోకం వెళ్ళవలసి వచ్చినది. అక్కడ నాకు వస్త్రాలు నేస్తూన్న స్త్రీలిద్దరు కనిపించినారు. వారు నేసే దారాలు తెల్లనివీ, నల్లనివీను. అక్కడనే పన్నెండాకుల చక్రం కూడా ఒకటి కనిపించినది. ఆరుగురు పిన్నవారది తిప్పుతున్నారు. ఇంతేకాదు. అక్కడనే ఒక పెద్ద అశ్వము, దానిపైన ఒక ఆజానుబాహువైన పురుషుడు కూడా ఉన్నారు. ఆయనకూడా ఎవరో తెలియలేదు. మొట్టమొదట నామార్గంలో వృషభం మీద కూర్చున్న మరి ఒక మహా పురుషుడు కూడా ప్రత్యక్షమైనాడు. ఆ పురుషుడా వృషభం గోమయం భక్షించవలసిందని ఆజ్ఞాపించినాడు. అంతేకాక మీరే ఒకప్పుడది భక్షించినారని కూడా చెప్పినాడు. నేనది కొంచెం లోపలికి పుచ్చుకొన్నాను. దయ ఉంచి ఈ అద్భుతాలను గురించి వివరంగా తెలియ జెయ్యవలసిందని కోరుతున్నాను."

అతనికి ఉపాధ్యాయు డీ విధంగా సమాధానం ఇచ్చినాడు:

ఆ స్త్రీ లిద్దరిలో ఒకరి పేరు విధాత. రెండవ స్త్రీ ధాత. నల్లనివీ తెల్లనివీ దారాలు చూచినానని అన్నావు. అవి రాత్రింబగళ్లు! ఆ చక్రం సంవత్సరము. ఆ పన్నెండాకులు పన్నెండు నెలలూ. ఆ ఆరుగురు కుమారులు ఆరు ఋతువులు. వారా సంవత్సరచక్రం తిప్పుతున్నారు. అక్కడ ఉన్న పురుషుడు పర్జన్యుడు. అతని అశ్వం అగ్నిదేవుడు. నీవు దారిలో చూచిన వృషభం ఐరావతుడనే నాగరాజు. దానిపైనున్నవాడు మహేంద్రుడు. నీవు భక్షించిన గోమయం మరేమీకాదు. సాక్షాత్తు అమృతమే! దానివల్ల నీకువచ్చిన ప్రత్యవాయమేమీ లేదు. ఆ నాగభవనంలో నామిత్రుడైన ఇంద్రుడే నివసిస్తున్నాడు. అతని అనుగ్రహంవల్లనే తిరిగి నీవీ కుండలాలు సంపాదింపగలిగినావు. నాయనా! నీవింక స్వగృహానికి వెళ్ళిపోవచ్చును. నీకు శుభం కలుగుగాక!"

పిమ్మట ఉదంకు డాచార్యునిదగ్గర సెలవు తీసుకుని స్వగృహానికి మరలిపోయినాడు. ★

"నిన్న సాయంత్రం నేను బీచికెళ్దామన్నా. మా ఆవిడ సినిమాకి వెళదామంది. చివరకి..."

"సినిమా బావుందా?"

* * *

"మీ తమ్ముడు పేట్రేగిపోతున్నాడు. నన్ను గురించి అడ్డమైనవి వాగుతున్నాడట. అన్నీ అబద్ధాలే."

"అబద్ధాలైతే ఇబ్బందేముంది. నిన్ను గురించి వాడు నిజం చెబుతే ఈడ్చి లెంపకాయ కొట్టు. నేనేమీ అనుకోను."